

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Zdeňka Kühna a soudkyň Michaely Bejčkové a Sylvy Šiškeové v právní věci žalobce: **Mgr. F. Š.**, proti žalovanému: **Okresní státní zastupitelství v Šumperku**, Milana Rastislava Štefánika 412, Šumperk, ve věci ochrany proti nečinnosti žalovaného, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci ze dne 14. 7. 2021, čj. 60 A 36/2021-14,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

[1] Žalobce (stěžovatel) se u krajského soudu domáhal ochrany proti nečinnosti žalovaného ve věci své žádosti o poskytnutí informace. Společně s žalobou také požádal o osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce z řad advokátů. Shora označeným usnesením krajský soud tento návrh zamítl. Stěžovatel podal proti usnesení krajského soudu kasační stížnost. Postup krajského soudu označil za projev soudní arogance a porušování principů právního státu.

[2] NSS předesílá, že podáním kasační stížnosti proti procesnímu rozhodnutí krajského soudu (s výjimkou procesního rozhodnutí, kterým se řízení o žalobě končí) nevzniká stěžovateli poplatková povinnost (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 9. 6. 2015, čj. 1 As 196/2014-19, č. 3271/2015 Sb. NSS). Usnesení, jímž krajský soud zamítl návrh na osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce, nepochybně je takovým procesním rozhodnutím. Stěžovatele tedy netíží poplatková povinnost. Obdobný závěr platí i ve vztahu k povinnosti být v řízení o kasační stížnosti zastoupen advokátem.

[3] Kasační stížnost není důvodná.

[4] V posuzované kauze se stěžovatel domáhal poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím. Požadované informace se měly týkat legislativy v oblasti veřejné správy a samosprávy. Za této situace NSS odkazuje na rozsudek ze dne 26. 10. 2011, čj. 7 As 101/2011-66, č. 2601/2012 Sb. NSS, který řešil obdobný případ. „*I když účastník je nemajetný, takže by zásadně bylo namístě přiznat mu osvobození od soudních poplatků (§ 36 odst. 3 s. ř. s.), může mu soud výjimečně toto dobrodíní odepřít, a to zejména pro povahu sporu či sporů, které účastník vede. O výše uvedený případ se může jednat, vede-li účastník s různými veřejnými institucemi množství sporů týkajících se poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, které často pokračují jako spory soudní, a přitom nejde o spory mající vztah k podstatným okolnostem účastníkovy životní sféry (netýkají se, a to ani nepřímě, účastníkova majetku, životních podmínek či jiných podobných záležitostí, nýbrž jde o spory vyvolané účastníkovým zájmem o veřejné záležitosti a fungování veřejných institucí)*“ (zvýraznění doplnil NSS).

[5] Stejně jako v jiných a již vyřešených sporech téhož stěžovatele (u NSS např. vedených pod sp. zn. 10 As 86/2019, 10 As 88/2019 či 5 As 112/2021) NSS souhlasí s krajským soudem, že požadované informace nemají jakýkoli vztah k podstatným okolnostem jeho života. Nadto je NSS z úřední činnosti známo, že stěžovatel vede množství „sporů“ týkajících se poskytování informací, které často pokračují před soudy. Taková řízení má stěžovatel právo vést, dává-li mu objektivní právo procesní možnosti tak činit, a nedopouští-li se šikanózního jednání či jiného zneužití veřejných subjektivních práv. Není však důvod, aby *náklady* na vedení těchto řízení za stěžovatele *nesl stát* formou osvobozování od soudních poplatků či hrazením odměny a nákladů ustanoveného zástupce. Osvobození od soudních poplatků ani na to navazující ustanovení zástupce nemá sloužit osobám s nízkými příjmy k bezplatnému vedení řízení dle jejich libosti. Stěžovatel „vrší“ správní a soudní řízení (například tím, že stále dokola napadá procesní rozhodnutí soudů či postup správních orgánů, přestože v podobných věcech stěžovatele již byl pravomocně vysloven závazný názor NSS). Je proto správné, aby stěžovatel vedl soudní řízení s vědomím jeho nákladů a aby uhradil soudní poplatek, resp. hradil náklady spojené se zastoupením (srov. rozsudek NSS ze dne 14. 11. 2012, čj. 6 As 14/2012-11, bod 31).

[6] Vzhledem k tomu, že stěžovatel nesplnil základní předpoklad pro osvobození od soudních poplatků, nemohl mu být ani ustanoven zástupce pro řízení o žalobě (§ 35 odst. 10 věta první s. ř. s.).

[7] Co se týče návrhu stěžovatele na přikázání věci jinému senátu téhož krajského soudu, NSS stěžovatele odkazuje na rozsudek ze dne 28. 5. 2021, čj. 5 As 112/2021-19, bod 17. V právě cit. rozsudku mu soud srozumitelně vysvětlil, že této jeho námitce, resp. kasačnímu důvodu dle § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s., nelze vyhovět. Podle § 8 odst. 1 věty třetí s. ř. s. nemohou být důvodem k vyloučení soudce okolnosti, které spočívají v jeho postupu v řízení o dané věci, tj. ani to, že krajský soud zamítl žádost o osvobození od soudních poplatků či návrh na ustanovení zástupce.

[8] NSS proto zamítl kasační stížnost podle § 110 odst. 1 s. ř. s.

[9] Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.); žalovanému žádné náklady nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 5. srpna 2021

Zdeněk Kühn
předseda senátu